

RIJEČ TAJNIKA RAZREDA ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Poštovani kolege i prijatelji!

Pozdravljam ovaj znanstveni skup kao tajnik Razreda za filološke znanosti HAZU u uvjerenju da će stvaralački uspješno ponuditi nove poglede i biti dodatno nadahnute sve brojnijim pregarateljima da nam njiva naše hrvatske leksikografske teorije i prakse u primjeni na hrvatski jednojezični rječnik ne ostane na ugaru.

Već i samo letimičan pogled na spisak referenata i na naslove njihovih izlaganja, posebno još pojačano u ovoj prilici pogled na sažetke izlaganjā, rječito svjedoči o tom koliko je ovaj skup aktualan, potreban i važan. Jasno je ipak da ovaj skup neće moći riješiti sva obuhvaćena pitanja, *hic et nunc*, koja se postavljaju našoj leksikografiji u primjeni na rječnik hrvatskog jezika, ali će zasigurno omogućiti da naši idući koraci budu i više osmišljeni i bolje utemeljeni, a to uvelike opravdava sva naša nastojanja i svaki naš napor prema spoznajnom obogaćenju, u ovom slučaju u pristupu izrađbi hrvatskog jednojezičnog rječnika.

Ohrabruje činjenica da na ovom znanstvenom skupu sudjeluje s referatima i niz mlađih i mlađih lingvista leksikografa (posebice iz Zavoda za hrvatski jezik). Oni su se izravno suočili i s leksikografskom teorijom i s leksikografskom praksom te imali prilike i mogućnosti odrediti i svoj odnos prema radu u koji su uključeni, i to ne samo sa zadaćom da ga prema zadanim predlošcima ostvaruju nego i da ga unapređuju.

»Jezik je oblik izražavanja ljudske svijesti, a ona predstavlja u određenom obliku temelj ostvarenja suštinskog postojanja opće kulture ... prvenstveno komunikativnim posredovanjem govora određene jezične strukture« (Andrija Mohorovičić, *HDZ* 5, 10). Komunikativno se posredovanje sadržajno prvenstveno ostvaruje inventarom riječi u primjeni njihova značenja. Na nama je da damo što puniji i adekvatniji popis i opis riječi hrvatskoga jezika, da izradujemo raznonamjenske i raznoopsežne rječnike toga jezika. Prijavljeni referati za ovaj znanstveni skup potvrđuju da je tematski krug pitanja široko zahvaćen, a objavljeni sažeci ulijevaju povjerenje da će razradba ispuniti naša očekivanja.

Razred za filološke znanosti od samog je osnutka nositelj svih jezičnih i posebno leksikografskih Akademijinih obveza i djelatnostî, posebno i upravo onih koje se odnose na izradbu jednojezičnih rječnika hrvatskog jezika, počevši od monumentalnog Akademijina rječnika koji je ustvari rječnički odraz našega lingvističkoga dijasistema, preko Benešićeva, Skokova i brojnih drugih specijalnih rječnika hrvatskog jezika sve do *Rječnika hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika* i *Doprana* Akademijina rječnika.

Razred je putem svojega Odbora za leksikografiju pokrenuo i organizirao i ovaj simpozij s ciljem da se unaprijedi taj rad i da se što prije i što adekvatnije izradi najprije priručni, a zatim cijelovit rječnik hrvatskoga književnog jezika. Odajem u ime Razreda puno priznanje Odboru za preuzetu obvezu i za odlučnost da je ostvari, a posebno izražavam zahvalnost Organizacijskom odboru ovoga skupa na čelu s akademikom Rudolfom Filipovićem. On se je, uz svesrdnu suradnju i pomoći tajnice dr. Branke Tafre, u novije vrijeme i druge tajnice Miljenke Prohaske, doista maksimalno založio da se, u ovim našim nimalo povoljnim prilikama, osiguraju svi potrebni uvjeti za njegovo održavanje i za njegovo uspješno odvijanje. Zahvaljujem se i svim referentima na pripremljenim referatima te svim nazočnicima koji su se odazvali našem pozivu, u nadi i očekivanju da će nam i ovaj skup svima donijeti obilan jezikoznanstveni i značajan kulturnojezični dobitak, da će za sve nas biti blagdan žetve. Još jednom svima srdačni pozdravi i najbolje želje.

Božidar Finka